

Ny bekendtgørelse om indberetningspligt af oplysninger til brug for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering

Ulrich Hejle
Partner

Cecilie Markvart Haugsted
Attorney

Finanstilsynet udstedte i november 2020 bekendtgørelse om indberetning af oplysninger til brug for Finanstilsynets risikovurdering af virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven. I tillæg til bekendtgørelsen har Finanstilsynet udarbejdet en teknisk vejledning til brug for rapportering, herunder en gennemgang af hvilke oplysninger der skal med.

Denne indberetningspligt skal styrke Finanstilsynets position som et effektivt, databaseret og risikobaseret tilsyn på hvidvaskområdet samt give Finanstilsynet et bedre indblik i de foranstaltninger, som virksomhederne har implementeret.

Hvem er omfattet?

Bekendtgørelsen medfører en række nye krav til indberetningspligt for langt hovedparten af juridiske og fysiske personer, der er omfattet af hvidvaskloven § 1, stk. 1 (dog med undtagelse af blandt andet revisorer, advokater og ejendomsrådgivere).

De omfattede virksomheder er blandt andet pengeinstitutter, realkreditinstitutter, fondsmæglerselskaber, livsforsikringselskaber, pensionskasser, sparevirksomheder. Endvidere omfattes blandt andet investeringsforvaltningsselskaber og FAIF'er, samt UCITS, AIF'er med direkte kundekontakt, udstedere af elektroniske penge, udbydere af betalingstjenester, forsikringsformidlere og udlånsvirksomheder.

Desuden omfattes udenlandske virksomheders filialer, distributører og agenter, der befinder sig i Danmark, hvis de driver aktiviteter som de over for nævnte.

Hvad skal indberettes?

Bekendtgørelsen oplister 26 forhold, som virksomhederne skal tage stilling til, med konkrete krav til oplysninger, der skal indberettes til Finanstilsynet. Neden for fremgår en ikke-udtømmende sammenfatning af indberetningspligtige forhold.

1. Generel risikovurdering af egen virksomhed

Det første forhold, der skal oplyses om, er, hvorvidt virksomhederne har en iboende risiko for at blive misbrugt til hvidvask eller terrorfinansiering. Virksomhederne skal selv vurdere og angive risikograden på en skala fra 1 til 10.

Kravet svarer til bestemmelsen i hvidvasklovens § 7, i henhold til hvilken, virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven kontinuerligt skal identificere og vurdere risikoen for, at de kan blive misbrugt til hvidvask eller terrorfinansiering. Hvidvaskloven og bekendtgørelsen oplister de faktorer, der skal tages i betragtning ved vurderingen, herunder virksomhedernes forretningsmodel, risikofaktorer forbundet med den enkelte kunde, de typer produkter, tjenesteydelser og transaktioner som virksomhederne leverer, samt de anvendte leveringskanaler og lande eller geografiske områder, hvor forretningsaktiviteterne udøves.

2. Indberetning af antal forretningssteder i Danmark og i udlandet.

I henhold til bekendtgørelsen skal virksomhederne indberette, hvor mange forretningssteder de har, hvor der sker direkte kundekontakt, og hvor der tilbydes produkter eller tjenester, som er omfattet af hvidvaskloven.

Endvidere skal virksomhederne indberette antal korrespondentbankforbindelser, og hvilke jurisdiktioner der opereres i.

3. Produkttyper.

Virksomhederne skal oplyse om samtlige produkttyper, som de tilbyder. I forbindelse hermed har Finanstilsynet udarbejdet en liste med relevante produkter, hvor virksomhederne skal afkrydse, hvilke produkter de tilbyder.

4. Kundeforhold

Endvidere stilles der en række krav til indberetning af virksomhedernes kundeforhold. For det første skal der indberettes, hvor mange etablerede forretningsforbindelser virksomhederne har, samt antal enkeltstående transaktioner virksomhederne gennemført i referenceperioden, herunder også, hvorvidt forretningsforbindelserne eller de enkeltstående transaktioner har haft tilknytning til udlandet.

"Kundeforhold knyttet til udlandet" skal tolkes bredt. Et kundeforhold knyttet til udlandet kan eksempelvis være en kunde med udenlandsk statsborgerskab bosiddende i Danmark, eller en kunde som enten har bopæl i udlandet eller genererer sin indkomst fra udlandet. Derudover kan det være, hvis en kunde har forretningssted i udlandet, som medfører gentagne udenlandske transaktioner.

Derudover skal der indberettes oplysninger om antallet af erhvervs kunder, der er klassificeret som højrisikokunder og antallet kunder, der opererer inden for en branche, som virksomhederne har klassificeret som en højrisikobranche. Det konkrete indhold af "højrisikobranche" er baseret på virksomhedernes egen vurdering. Vurderingen af, hvad der udgør en "højrisikobranche", skal dog være på linje med virksomhedernes risikovurdering i henhold til hvidvaskloven § 7, som nævnt oven for.

Virksomhederne skal også indberette antallet af kundeforhold i referenceperioden, der har tilknytning til en politisk eksponeret person, en nærtstående til en politisk eksponeret person eller en nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person opgjort for hver enkelt jurisdiktion, som virksomhederne opererer i.

5. Virksomhedens omsætning

Virksomhederne skal indberette størrelsen på omsætning i referenceperioden, og hvorvidt der er modtaget kontanter i forbindelse med kundetransaktioner. Det bemærkes, at indberetningspligten alene gælder for omsætning, som vedrører aktiviteter, der er omfattet hvidvaskloven. Derfor skal virksomhederne ikke indberette eventuel omsætning fra andre aktiviteter.

6. Forhold indberettet til Hvidvasksekretariatet eller anden mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering.

Hvis virksomhederne har modtaget og behandlet whistleblowermeddelelser, foretaget underretninger til Hvidvasksekretariatet eller afsluttet kundeforhold som følge af mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering, skal dette ligeledes indberettes.

Hvornår skal det indberettes?

Der opereres med to forskellige indberetningsfrekvenser afhængig af, hvilken type virksomhed der drives; kvartalsmæssig og årlig. Virksomheder, der er underlagt kvartalsmæssig indberetningspligt, skal indberette senest 11. februar, 12. maj, 11. august og 11. november. Virksomheder, der skal indberette på årlig basis, skal foretage indberetning for det foregående år senest 11. februar.

Virksomheder, der skal indberette kvartalsmæssigt, er blandt andre pengeinstitutter, realkreditinstitutter, sparevirksomheder og udstedere af elektriske penge og betalingstjenester, herunder udenlandske virksomheder som har filialer, distributører og agenter i Danmark.

Virksomheder, der skal indberette årligt, er blandt andre fondsmæglerselskaber, livsforsikrings selskaber og tværgående pensionskasser, forsikringsformidlere, herunder, udenlandske virksomheder som har filialer, distributører og agenter i Danmark.

Virksomheder, som undlader at opfylde indberetningspligten i henhold til bekendtgørelsen, kan straffes med bøde eller strafansvar.

Ikrafttræden

Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2021, men der er dog en overgangsperiode, som medfører, at den første indberetning skal foretages senest den 12. maj 2021, med referenceperiode fra 1. januar 2021 til 31. marts 2021.

De virksomheder, som skal foretage indberetning årligt, skal foretage den næste indberetning senest den 11. februar 2022, med referenceperioden 1. januar 2021 til 31. december 2021.

Forberedelse og indberetning

Virksomhederne bør i god tid inden 12. maj 2021 påbegynde forberedelsen af indberetningen grundet de mange forhold, der skal indberettes data om. Indberetningen skal foretages via Nationalbankens og Finanstilsynets webbaserede indberetningssystem, FIONA, som virksomhederne ligeledes skal have adgang til.

Sectors

Financial Services
